

DET KONGELEGE
FINANSDEPARTEMENT

Landbruksdepartementet	
Saksnr.: 2003 103127	Doknr.: 68
Mottatt: 29 JUN 2004	
Saksbeh.: ASKI/JUR/EDA	Ark.: 440
Kopi:	Avskr.:

Landbruksdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Deres ref
200303127/EDA

Vår ref
03/3769 C PES/sin

Dato
28.06.2004

Høringsbrev - Odelslovutvalgets innstilling NOU 2003:26 om odels- og åsetesretten

Det vises til brev fra Landbruksdepartementet av 13.11.03 vedlagt Odelslovutvalgets innstilling NOU 2003:26 om odels- og åsetesretten. Odelslovutvalget fikk den 21. september 2001 i oppdrag å evaluere virkninger av og fremme forslag til endringer i odelsloven. Videre fikk utvalget et tilleggsmandat fra landbruksminister Lars Sponheim den 2. april 2003 om å vurdere om odelsretten bør bestå eller avvikles.

Utredningen er enstemmig hva angår spørsmål innenfor rammene av opprinnelige mandatet sine rammer – med unntak av tre punkter:

1. Et flertall på fem vil heve arealkravet til odlingsjord fra nåværende 20 dekar landbruksareal til 50 dekar. Et mindretall på tre vil heve arealkravet fra 20 dekar til 30 dekar.
2. Et mindretall på tre vil avgrense odelskretsen slik at bare barn av foreldre som har eid gården med odelsrett får odelsrett.
3. Utvalget er delt på midten med hensyn til om bo- og drivepliktsreglene fremdeles bør ha sin hjemmel i odelsloven, eller om dette regelverket bør plasseres i konsesjonsloven.

I spørsmålet om odelsretten bør opprettholdes har utvalget delt seg; et flertall på seks er av den oppfatning at odelsretten bør bestå, mens to medlemmer anbefaler avvikling.

For det tilfelle at odelsretten opprettholdes, har Odelslovutvalget fremmet en rekke forslag til lovendringer. De viktigste er:

- Økning og klargjøring av grensen for hvilke eiendommer som er odlingsjord.

- Forkortelse av den alminnelige løsningsfristen til seks måneder.
- Adgang til å kreve at de odelsberettigede innen to måneder tar standpunkt til om de ønsker å overta eiendommen, og i motsatt fall, adgang for eieren til å avhende eiendommen uten at den senere kan løses av de odelsberettigede.
- Innføring av full likestilling mellom kjønnene, uavhengig av fødselsdato, samt som hovedregel mellom adoptivbarn og barn født innenfor og utenfor ekteskap.
- Utvidelse av adgangen til å nekte odelsløsning hvor dette vil virke urimelig, herunder i situasjoner hvor samiske rettstradisjoner gjør seg gjeldende.

Finansdepartementets vurderinger

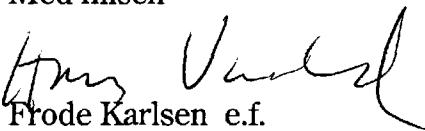
Odelsretten er av utvalget vurdert som en viktig del av vår rettslige kulturarv. Finansdepartementet vil samtidig påpeke at odelsretten kan virke konserverende på eiendomsstrukturen og føre til effektivitetstap ved at eierskapet i stor grad bestemmes (men også begrenses) av fødselsrett, snarere enn av økonomiske, faglige og andre personlige forutsetninger og motiver for å drive landbruk

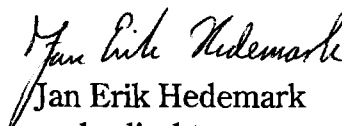
Dersom odelsloven ikke avvikles støtter Finansdepartementet følgende forslag som vil bidra til å begrense odelsinstituttet og til modernisering av loven:

- Økning av arealkravet for odlingsjord til 50 dekar dyrket
- Forkortelse av den alminnelige løsningsfristen til seks måneder.
- Adgang til å kreve at de odelsberettigede innen to måneder tar standpunkt til om de ønsker å overta eiendommen, og i motsatt fall, adgang for eieren til å avhende eiendommen uten at den senere kan løses av de odelsberettigede.
- Innskrenke odelsretten slik at bare barn av foreldre som har eiet eiendommen med odelsrett er odelsberettiget.

Finansdepartementet vil videre vise til nylig vedtatte endringer i verdsettingsreglene knyttet til priskontroll ved konsesjonspliktig erverv av landbrukseiendom. Dersom Odelsloven ikke avvikles mener Finansdepartementet at tilsvarende verdsettingsregler bør gjelde ved odelsoverdragelse.

Med hilsen

Frode Karlsen e.f.
avdelingsdirektør

Jan Erik Hedemark
underdirektør